

Vad hände med nystarten?

I augusti förra året lade dåvarande landstingsdirektören Anders L Johansson och chefen för specialistvården Margareta Rödén fram sina förslag på hur besparingar borde göras inom sjukhusen i Västernorrland. Eller rättare sagt inom sjukhusen i Sollefteå och Örnsköldsvik. Enligt Anders L var förslagen kvalitetssäkrade.

I den socialdemokratiska landstingsgruppens s k lista i september fanns alla förslag med – förutom att avvecklingen av BB och den slutna barnsjukvården i Ö-vik hade försvunnit. Vilket såg ut att säkra en majoritet inom partidistriktet.

Motstånd

Vi minns alla det starka motstånd, som förslagen mötte inom landstinget, inom socialdemokratin och bland befolkningen. Både i Ö-vik och i Ådalen genomfördes stora demonstrationer – 15000 personer protesterade den 10 oktober i Kramfors samtidigt som det socialdemokratiska förtroenderådet hade möte där. I en demonstration arrangerad av S i Kramfors!

Vänsterpartiet ingick sedan valet 2014 i den nya rödgröna majoriteten tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Vi krävde inom majoriteten kvalitetssäkrade underlag i en öppen process och nära samarbete med personalen. Vi ville ha en bredare genomlysning av verksamheten på alla tre sjukhusen, och vi krävde en ordentlig satsning på personalens arbetsmiljö och arbetsvillkor!

Överenskommelse om nystart – breddning och fördjupning

Under trycket av den starka opinionen inom och utom partiet gick Socialdemokraterna oss tillmötes. Åtminstone till viss del. Landstingsstyrelsens ordförande, som varit ansvarig för den bristande förankringsprocessen, fick gå. Förtroenderådet uttalade:

”Socialdemokraterna kan inte annat än konstatera att den process för ekonomisk balans som varit, inte uppfyller de krav på kommunikation, öppenhet, kunskapsbaserad och oåterkalleliga förändringsarbeten kräver. Det är därför nödvändigt med en **nystart** som innebär att processen **breddas och fördjupas**.” (Vår fet-markering)

Utifrån detta beslut förhandlade vi i de tre samarbetspartierna fram en överenskommelse inför den budget, som landstingsfullmäktige skulle anta i november, och om det fortsatta samarbetet.

Överenskommelsen var tydlig om **breddning respektive fördjupning av underlagen och budgetarbetet**:

”**Breddning** av underlagen innebär att de åtgärder som aktualiserats utifrån insatsplanen inte är de enda som ska utgöra fokus i det fortsatta arbetet. Den begränsning som S-fullmäktigegruppens ’lista’ uppvisade är därmed inte längre aktuell. Alla de tänkbara åtgärder för vilka Hälso- och sjukvårdsnämnden begärt kvalitativt beslutsunderlag ingår i det breddade underlaget- **Även andra möjligheter till kostnadsreduceringar ska undersökas**. Det innefattar möjliga åtgärder inom länsklinikerna **på Sundsvalls sjukhus, Sollefteå sjukhus och Örnsköldsviks sjukhus** liksom frågor relaterade till primärvården.”

”**Fördjupning** av underlagen innebär att inget av de förslag till kostnadsreduceringsåtgärder som framlagts ska gå in i en beslutsprocess utan att kunskapsunderlag, kalkyler och konsekvensanalyser i tillräcklig omfattning gjorts och presenterats öppet.”

En lika viktig del av överenskommelsen var hur den fortsatta **processen** skulle ske:

”**Nystarten** i arbetet med landstingets ekonomi innefattar även att **utveckla dialogen med medarbetarna** inom landstinget, såväl kring de förslag som är eller blir aktuella utifrån insatsplanen som fortlöpande i verksamheten”.

”**Landstingets ledarskapskultur måste utvecklas med tydligt samarbetsfokus.** Personalens kunskap och erfarenhet och förmåga att leverera insiktsfulla underlag och idéer för effektiviseringar och arbetsmiljöförbättringar ska tas tillvara i en konstruktiv process i det löpande arbetet.”

Slutligen, efter långa diskussioner, fick Vänsterpartiet in en skrivning om satsning på personalen. Den blev inte så stor och långtgående som vi ville men var ändå tydlig:

”För att minska landstingets kostnader är en god personalpolitik avgörande. (..) Detta innebär också (..) **särskilda insatser för personalens arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter för att förbättra kompetens- och personalförsörjningen.** Tydliga, konkreta insatser och medel för denna strategiska personalsatsning ska anges i de verksamhetsplaner och i de budgetar som HSN och FPTN upprättar.”

Start med dialog

Detta var den 26 oktober. Med stor entusiasm grep vi oss an arbetet med nystarten. Majoritetsgruppen, dvs ordförandena, vice ordförandena och gruppledarna från S, V och Mp, besökte viktiga enheter på alla sjukhusen, Medicinsk Rehab i Härnösand och Österåsen och hade bra dialoger med personal i alla personalkategorier. Vi bjöd in läkarföreningarna och träffade Vårdförbundet. Och självklart träffade vi de nya länsklinikkcheferna och den nya förvaltningschefen/sjukhuschefen. Vi fick också ta del av flera intressanta dokument, som tagits fram av personal och fackliga organisationer med stort engagemang och hög kompetens.

Vid vår summering av diskussionerna före juledigheten fanns en bred enighet i majoritetsgruppen att alltför många av de vi träffat pekat på problem med dialogen inom organisationen och med att cheferna i verksamheterna inte hade mandat att göra nödvändiga åtgärder för att kunna behålla och rekrytera personal. Vi var imponerade över det engagemang och den kompetens vi mötte. Samtidigt såg vi att samverkan mellan kliniker och avdelningar inom respektive sjukhus var viktigare i vardagen och fungerade mycket bättre än samverkan inom de nya länsklinikerna.

Som väntat fick vi inte några förslag om strukturförändringar, däremot om förbättrad samverkan ur patientperspektiv. Och vi hade fått mer kunskap om bl.a. de stora kostnader Landstinget Västernorrland har för köp av vård från andra län p g a bristande samverkan inom länet och brist på vårdplatser.

Varningssignaler

För oss blev det tydligt vilka spjutspetsverksamheter landstinget har i t ex Medicinsk Rehab i Härnösand och livsstilsmedicinen i Österåsen. Verksamheter som vi skulle kunna bygga vidare på i den kommande storregionen i Norrland. Det blev därför en varningssignal när det visade sig att en

del politiker i majoriteten inte alls tagit detta till sig utan fortfarande enbart såg dem som besparingsobjekt. På samma sätt underkände samma politiker de dokument vi fått enbart med hänvisning till att de var "partsinlagor", utan att gå in på sakinnehållet.

Andra varningssignaler var att flera länsklinikerchefer inte verkade ha uppfattat budskapet om breddning, fördjupning och ny ledningskultur. Anders L Johansson hade som ansvarig för höstens misslyckade process fått sluta som landstingsdirektör. Margareta Rödén hade också slutat som förvaltningschef för specialistvården. Men bland det sista de gjorde var att rekrytera de nya länsklinikercheferna. Vi vet nu att det finns mycket som kan ifrågasättas kring hur en del av deras chefsavtal ser ut. Det finns också mycket som tyder på att de rekryterades med uppdraget att fullfölja Anders L Johanssons och Margareta Rödéns "lista". En chef har t ex tydligt gett signal till sina medarbetare i Sollefteå att det tidigare uppdraget fortfarande gäller och inte visat intresse att ta emot nya ST-läkare där. Dialogen mellan länsklinikerchefer med "hemmakliniken" i Sundsvall och medarbetare på andra orter har inte fungerat.

Snabba beslut i stället för nystart

Ur vårt perspektiv tog "nystarten" slut vid årsskiftet för Erik Lövgren och Eva Back, landstingsstyrelsens resp. HSN:s ordförande – för andra majoritetspolitiker hade den inte ens börjat. Före helguppehållet lovade den nya tf landstingsdirektören att förändringar skulle ske bland länsklinikercheferna utifrån de problem vi tagit upp. Därefter fick vi först höra att det fanns arbetsrättsliga frågor att lösa och sedan har det varit tyst om detta. I stället var fokus att visa handlingskraft, att ta beslut så snart som möjligt.

Den "nya processen" betydde enbart att åka ut och träffa folk, inte att verkligen lyssna och reflektera. Någon breddning, där nya insatser t ex även i Sundsvall diskuteras, har inte skett. I S-V-Mp-gruppen i landstingsstyrelsen har vissa socialdemokrater talat om vikten av snabba beslut (oavsett vilket). "För att inte partiet ska spricka" på distriktskongressen i april.

Vänsterpartiet följer överenskommelsen om nystart

Vi försökte att trots detta följa överenskommelsen mellan våra tre partier. När ett förslag lades fram i januari om att **flytta rehabiliteringsverksamheten i Härnösand till Sundsvall**, och underlaget var av samma dåliga kvalitet som de vi såg före nystarten, tvingade vi fram en återremiss. Vi föreslog också en checklista för att säkra att beslutsunderlag går igenom alla relevanta frågor och att dialog har skett med berörd personal. Den enda reaktionen blev att samma förslag kom tillbaka i februari, sammanställt på ett mer strukturerat sätt.

Dessutom visade det sig att förslaget till stor del baserades på att verksamheten vid avdelning 26 B Geriatrisk rehabilitering i Sundsvall, dit verksamheten i Härnösand föreslås flytta, redan hade minskat både personal och vårdplatser. Vi ställde då frågan om det är rimligt att göra denna neddragning av rehabiliteringsverksamheten för de äldsta patienterna. Och i så fall om det inte var här som kostnadsminskningen borde göras? Förslaget handlade ju inte om att minska vårdkostnaderna för verksamheten i Härnösand utan enbart om att flytta den. Varför då flytta en framgångsrik verksamhet vid den lilla enheten i Härnösand till det stora sjukhuset i Sundsvall? Den lilla enheten lyckas ju bra med att rekrytera och behålla personal. Varför riskera kompetensflykt för att flytta till sämre lokaler och miljö?

Även Härnösands kommun ställde frågor om detta och ville också veta hur den kommande storregionen i Norrland borde påverka förslaget. Tillsammans bidrog vi till att HSN även den 16 februari återremitterade förslaget. Nu ligger det åter på bordet, utan någon förändring, till HSN:s möte 11 mars.

På samma sätt har vi ställt liknande frågor och påtalat oklarheter kring övriga aktuella frågor. Vi har påtalat att överenskommelsen om fördjupning och en öppen process innebär, att de förslag som personalen vid **Ortopedin i Sollefteå** tagit fram om hur både planerade och akuta operationer skulle kunna bedrivas där även i fortsättningen, måste tas upp till dialog. I stället har länsklirikchefen, utan att kommentera det, lagt förslag om enbart planerad verksamhet.

Vi har påtalat att chef och medarbetare inom **kardiologin** i länet genom en dialog borde kunna komma fram till samsyn om vilken metod som är mest patientsäker innan beslut tas om förändring.

Vänsterpartiet kastas ut ur majoritetssamarbetet

Numera lägger vi som bekant våra förslag som ett oppositionsparti då de blev för obekväma för en del av våra socialdemokratiska vänner. Det beklagar vi eftersom vi vet att det finns många även inom Socialdemokraterna som delar vårt synsätt. Vi kommer naturligtvis att fortsätta att försöka påverka besluten i nämnderna och fullmäktige för att de ska tas utifrån kvalitetssäkrade underlag där alternativ och konsekvenser är ordentligt belysta.

Vi tar ansvar för resurser och ekonomi

Vi får ofta höra att det innebär att vi inte tar ansvar för landstingets ekonomi. Men Vänsterpartiet är det parti som tydligast står för upp för att vården och övrig offentlig välfärd ska få ökade resurser. Vi lyckades inte fullt ut inom majoritetssamarbetet men kom ändå överens om en skattehöjning på 60 öre.

Men ställer vi inte upp på den beslutade minskningen av landstingets kostnader med 250 miljoner kronor till 2019? Jo, vi tror att det är möjligt om all kompetens och kreativitet som finns bland landstingets anställda tas tillvara. Genom den dialog vi haft med personal och fackliga organisationer vet vi att det med en bättre samverkan inom hela organisationen är möjligt att kraftigt minska kostnader utan att ta bort nyckelverksamheter från något sjukhus. Det gäller inte minst inom dessa områden:

- Stafettkostnaderna, som 2015 ökade med 54 miljoner till totalt 259 miljoner kronor.
- Kostnaden för riks- och regionvård, som för opererande specialiteter ökade med 65 miljoner kronor 2015.
- Sjukfrånvaron, som ligger på ca 7% och kostar ca 150 miljoner kronor/år.
- Överbeläggningar och stängda vårdplatser, som orsakar mycket av ovanstående kostnader.

Nu måste personalsatsningar göras

Gemensamt för alla dessa områden är att en förutsättning för att lyckas är att landstinget blir en attraktiv arbetsgivare, som lyckas behålla sin personal och kan rekrytera nya medarbetare. Det kräver att medarbetarna har inflytande och känner förtroende för organisation och ledning, och att vi kan ge dem konkurrenskraftiga och bra arbetsvillkor i en bra arbetsmiljö.

Under vår samverkan i majoriteten har vi därför hela tiden argumenterat för att landstinget måste göra strategiska personalsatsningar. Vi har lyckats få in skrivningar om detta i landstingsplanen och i budgeten men utan att det lett till större konkreta åtgärder. Nu när vi står utanför majoriteten kommer vi att lägga fram tydliga förslag till landstingsfullmäktige.

När vi gör det är det naturligt för oss som ett socialistiskt och feministiskt parti att hämta inspiration från och stödja förslag som fackliga organisationer lagt fram.

Vi kommer att föreslå avtal om AST, Akademisk specialisttjänstgöring för sjuksköterskor, som Vårdförbundet föreslår.

Vi kommer att föreslå en mer offensiv rekrytering av ST-läkare och AT-läkare för att minska behovet av stafettpersonal, som Ångermanlands läkarförening föreslår.

Vi kommer att föreslå satsningar på förbättrade anställningsvillkor och bättre arbetstider så att vi kan rekrytera sjuksköterskor och undersköterskor, öppna stängda vårdplatser och minska kostnader för vård utanför länet.

Ändra organisationen

Vi kommer även att föreslå att länsklirikorganisationen avskaffas i sin nuvarande form för att kunna utveckla en personcentrerad vård och samverkan både inom och mellan sjukhusen. Stödresurser inom t ex personal ska finnas på varje ort. De lokala cheferna ska ha mandat att ta nödvändiga beslut för att kunna behålla och rekrytera personal.

En organisationsmodell som är mycket intressant är **TioHundra** i Norrtälje kommun, som innehåller all landstingets sjukvård tillsammans med kommunens omsorgs verksamhet. Allt under ett tak, från hemtjänst, funktionsstöd och boenden till akutvård, medicin, hälsocentraler etc. Det vill vi titta närmare på!

Vi kommer att slå vakt om tre akutsjukhus i länet.

7 mars 2016

**Vänsterpartiets landstingsgrupp i Landstinget Västernorrland,
ledamöter och ersättare i landstingsfullmäktige**

Lars-Gunnar Hultin

Gunnar Fors

Thomas Tejle

Ulla Olofsson

Marita Björling

Jon Björkman

Marie Hansson

**Landstingsgruppen
Landstinget Västernorrland**

**Allt fler väljer att gå med i Vänsterpartiet.
Vi är idag 17 000 medlemmar som arbetar för ett
rättvisare Sverige.**

Bli medlem du också!

<http://www.vansterpartiet.se/bli-medlem>

E-post: vasternorrand@vansterpartiet.se

Mer resurser till vården

10 extra miljarder till kommuner och landsting. Det kräver Vänsterpartiet i vårens budgetförhandlingar med regeringen. Pengarna ska gå till att anställa fler i framförallt vården och omsorgen.

– Fler anställda är A och O för att höja kvaliteten på välfärdens tjänster. På köpet får alla som jobbar i välfärden en bättre arbetsmiljö, säger Vänsterpartiets ekonomiskpolitiska talesperson Ulla Andersson.

I en artikel på DN Debatt förklarar Ulla Andersson att den borgerliga regeringen under sina åtta år vid makten minskade resurserna till välfärden. 140 miljarder i sänkta skatter måste ju betalas på något sätt.

De 10 miljarder Vänsterpartiet nu vill tillföra välfärden skulle exempelvis räcka till omkring 7 000 socialsekreterare, 8 000 förskolelärare och 8 000 undersköterskor. Hur fördelningen mellan olika yrkesgrupper ska se ut vill dock Vänsterpartiet överlåta åt kommunerna och landstingen att bestämma.

– Varje kommun och landsting vet bäst själva hur behoven ser ut hos just dem, förklarar Ulla Andersson.

För att kommunerna och landstingen ska våga anställa måste de nya pengarna vara permanenta. Det Vänsterpartiet kräver i budgetförhandlingarna är därför inte en engångssatsning utan en permanent ökning av statens anslag till kommunerna och landstingen.

Läs mera:

<http://www.dn.se/debatt/vart-budgetkrav-ar-tio-miljarder-till-kommunerna/>

**Landstingsgruppen
Landstinget Västernorrland**